

**Vastuullinen tutkijanarviointi
Suomen Akatemiassa
Kata-Riina Valosaari
14.5.2024**

Suomen Akatemiassa

EDISTÄMME

- korkeatasoista ja eettisesti kestäväää tutkimusta
- tutkimuksen vaikuttavuutta ja tieteen uudistumista
- tutkimuksen tulosten ja asiantuntemuksen hyödyntämistä

TUEMME

- tutkijoiden kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia
- monitieteisyyttä ja uusia tutkimuksellisia lähestymistapoja

VAHVISTAMME

- tutkimusympäristöjen kansainvälistymistä ja houkuttelevuutta
- kansallista ja kansainvälistä tutkimusinfrastruktuuri-toimintaa

TOIMINTAAMME OHJAAVAT AVOIMUUS, LÄPINÄKYVYYS,
LUOTETTAVUUS SEKÄ TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS.

Laatu, vaikuttavuus, uudistuminen

Edistämme strategiamme mukaisesti **korkealaatuista, vastuullista** ja **vaikuttavaa** tutkimusta sekä vahvistamme tieteen **uudistumista** ja tutkimuksen sekä siitä kumpuavan osaamisen hyödyntämistä.

Tutkimusrahoituspäätöksemme perustuvat tutkimuksen laatuun ja vaikuttavuuteen sekä tieteen uudistumiseen.

Kehitämme jatkuvasti rahoitusmuotojamme ja tutkimusrahoitushakemusten arviointi- ja päätöksentekoprosessejamme parhaiden tutkimushankkeiden tunnistamiseksi.

Näin toimimme

Korkeatasoinen kansainvälinen vertaisarviointi on tärkein työvälineemme, jolla tunnistamme parhaat ja lupaavimmat tutkimushankkeet. Sen avulla saamme esiin parhaat ideat, lupaavimmat tutkijat ja houkuttelevimmat tutkimusympäristöt.

- Päättäjät ovat tiedeyhteisön jäseniä eli suomalaisia eri alojen arvostettuja professoreja tai tutkijoita. Akatemian virkamiehet eivät tee rahoituspäätöksiä.
- Poliittiset päättäjät eivät osallistu arviointiin tai päätöksentekoon.

NÄIN TOIMIMALLA LÖYDÄMME PARHAAT TUTKIJAT JA HANKKEET
SEKÄ TAKAAMME TIETEEN UUDISTUMISEN

Vastuullisen tutkijanarvioinnin taustaa

- Tutkimustyön muuttuminen: tutkimustiedon jakamisen uudet muodot, tutkimusprosessien muuttuminen, monitieteisyys, ilmiöpohjaiset tutkimusmenetelmät, digitalisaatio, liikkuvuus ja yhteistyön muodot...
- Tutkimuksen ja tutkijoiden arviointi liittyy moniin tutkijanuran tilanteisiin: rekrytointi, rahoituksen hakeminen, tulosten julkaiseminen, jne.
 - Arviointi mahdollistaa, muokkaa ja suuntaa tutkimusta ja vaikuttaa monin eri tavoin tutkijoiden työhön ja uraan.
- Arvioinnissa tulisi entistä selkeämmin tunnistaa ja arvostaa tutkimuksen tekemisen, tutkijan osaamisen ja taitojen sekä tutkijan urapolkujen monimuotoisuus.
- Kansainvälinen yhteistyö on sujuvampaa, kun tutkimuksen arvioinnin yleiset periaatteet on yhteisesti jaettu tiedeyhteisössä.

Vastuullisen arvioinnin periaatteina ovat läpinäkyvyys, integriteetti, tasapuolisuus, pätevyys ja monimuotoisuus

- Suomen Akatemia noudattaa vastuullisia toimintatapoja huomioiden esteellisyydet, salassapitosäännökset sekä vastuullisen tieteen eli tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden, tutkimusetiikan, tieteen avoimuuden, kestävän kehityksen sekä vastuullisen tutkijanarvioinnin periaatteet.

Tutkimusrahoitusmuotojen tavoitteet ja päätösten periaatteet kuvataan avoimesti Akatemian verkkosivuilla.

Arviointikriteerit-, ohjeet ja -lomakkeet julkaistaan hakuilmoituksen julkaisemisen yhteydessä verkkosivuilla ja ne palvelevat sekä hakijoita että arvioitsijoita.

Hakija saa arviointilausunnon, jossa on arvioijien nimet, tiedokseen päätösilmoituksen yhteydessä.

Kaikkien hakuun osallistuneiden arvioijien nimet ja tehtävänkuvat julkaistaan rahoituspäätösten jälkeen Akatemian verkkosivuilla.

Rahoituspäätöksiä tehtäessä huomiota kiinnitetään myös muihin Akatemian hyväksymiin tiedepoliittisiin tavoitteisiin, kuten tutkimuksen laajempaan vaikuttavuuteen.

Rahoituspäätöksen liitteenä hakija saa arviointilausunnon lisäksi päätöksen perustelut, joiden avulla hän voi kehittää tulevaa työtään.

Suomen Akatemia on sitoutunut vastuullisen tutkijanarvioinnin periaatteisiin

- 2019 - [DORA](#), San Francisco Declaration on Research Assessment
- 2020 - Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt - [Vastuullisen tutkijanarvioinnin kansallinen suositus](#) (Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tieteellisten seurain valtuuskunta)
- 2022 - [Agreement on Reforming Research Assessment ja CoARA](#)
- 2024 - [AKA CoARA Action plan](#)
[Suomen Akatemia on julkaissut vastuul - Suomen Akatemia](#)

Akatemia on toteuttanut avoimen julkaisemisen ja vastuullisen tutkijanarvioinnin periaatteita tutkimusrahoituksessaan vuodesta 2021 saakka.

Responsible Research
Promoting responsible research at
The Federation of Finnish Learned Societies

Vastuullinen arviointi käytännössä

- Hakemus arvioidaan kokonaisuutena ja painotetaan tutkimussuunnitelman ja hakijan kompetenssin laadullista arviointia sekä tutkimustuotosten sisältöä ja laatua sekä merkitystä tutkijanuralle ja tutkimussuunnitelman toteuttamiskelpoisuudelle.
- Tutkijan saavutuksia arvioidaan moninaisten tutkimustuotosten ja tutkijanuran tehtävien kautta, ei julkaisujen tai viittausten määrällä.
 - Julkaisusuunnitelman ja aineistohallinnan tavoitteet painottavat avoimuuden toteutusta.
- Viittausmetriikan käytön tulee olla vastuullista ja ottaa huomioon tieteenalojen erot ja monitieteisyys sekä tutkijanuran vaihe - jos metriikoita käytetään.
 - Lehtiperusteista metriikkaa (JIF) tai JUFO-luokitusta ei saa hyödyntää arvioinnissa eikä päätöksenteossa.
- Katkokset tutkijanuralla tulee huomioida saavutuksia arvioitaessa ja päätöksenteossa.
- Vastuullisen arvioinnin periaatteet - ohje arvioijille [review principles 201023.pdf \(aka.fi\)](https://www.aka.fi/attachments/download/1127/review_principles_201023.pdf)

Vastuullisen tutkijanarvioinnin kannalta keskeistä hakemuksessa

2020 CV (TENK:n suositusten mukainen ansioluettelo)

- Tuo esille tutkijan uran monimuotoisuuden, tutkimustuotosten monimuotoisuuden, tutkimuksen avoimen saatavuuden edistämisen, yhteiskunnallinen vaikuttavuuden ja vuorovaikutuksen.

2021 Tärkeimmät julkaisut ja muut tutkimustuotokset (max 10) perusteluineen (vaikuttavuus tutkijan uralle ja tutkimussuunnitelman toteuttamiskelpoisuudelle, laajempi vaikuttavuus)

2021 Hakijan ei tule liittää hakemukseensa metriikkatietoja (esimerkiksi lehden vaikuttavuuskerroin JIF tai JUFO-luokitus)

2022 - 2023 Ansiot ja pätevytyminen akatemiattutkijan rahoitusmuodossa (ohjetta tarkennettu talvihakuun 2024 [ansiot ja pätevytyminen](#))

- Tähänastiset ansiot tutkijana
- Tutkimusidean uudistuminen väitöstutkimuksen jälkeen
- Pätevytyminen tutkijana rahoituskauden aikana
- Urasuunnitelma rahoituskauden jälkeen

Akatemiatutkijan ansioiden ja pätevyyden arviointi

- Competence, expected achievements and potential of applicant
 - applicant's personal achievements and scientific expertise
 - applicant's professional competence and independence, i.e., merits in supervising and mentoring, merits in existing or planned joint projects, and more independent publishing
 - experience of working in different research environments across international and/or sectoral borders
 - significance of this funding to advancement of applicant's professional competence
 - applicant's career development potential
 - applicant's ability to generate scientific renewal during and after the project
- Ansioluettelo, jossa tärkeimmät julkaisut ja muut tutkimustuokset perusteluineen
- **Ansiot ja pätevyminen** (ns. narratiivi-CV)
- Kuvaile akateeminen profiilisi ja tähänastiset ansiosi
 - Mitä tutkit ja miksi? Millaisia valintoja olet tähän mennessä tehnyt tutkijanurallasi? Missä olet erityisesti halunnut kehittää itseäsi ja omaa osaamistasi? Mitkä ovat olleet käännekohtia tutkijanurallasi?
- Kuvaile miten tutkimusideasi on uudistunut väitöstutkimuksen jälkeen
 - Mitkä tekijät tai kokemukset ovat vaikuttaneet idean uudistumiseen? Millaisia uusia näkökulmia tai menetelmiä olet ottanut käyttöön väitöstutkimuksesi jälkeen? Mikä on uuden idean merkitys ja potentiaalinen vaikutus tutkimuskentässäsi?
- Kuvaile miten aiot pätevyä tutkijana rahoituskauden aikana
 - Mikä on tämän rahoituksen hyöty tutkijanurallasi? Mitä aiot tehdä tällä rahoituksella urakehityksesi kannalta? Millaisia taitoja aiot kehittää?
- Kuvaile urasuunnitelmasi rahoituskauden jälkeen
 - Miten aiot hyödyntää osaamistasi tutkijana tai asiantuntijana rahoituskauden jälkeen? Mitkä ovat lyhyen ja pitkän aikavälin uratavoitteesi rahoituskauden jälkeen? Mikä on tulevaisuuden tieteellinen visiosi, ambitiosi ja mille tieteenoille suuntaudut? Miten toteutat nämä?

Seuranta, koulutus ja tulevat toimenpiteet

- Säännölliset kyselyt eri sidosryhmille
 - Kysely arvioijille talvihaussa 2024 - oliko annettu ohjeistus riittävää?
 - Arvio erittäin positiivinen, mutta
 - Epäselvää, miten kattavasti hakijan julkaisuihin tulisi tutustua arvioinnissa
- Review principles - ohjeen päivitys
 - organisaatorahoitus-muotojen sisällyttäminen
- Luottamuselinten (toimikunnat, STN, TIK, hallitus) perehdytys
- Arvioijille vuosittainen webinaari arvioinnin periaatteista
- Hakijoille Ask&Apply webinaarit vuosittain (erityisesti talvihakuun liittyen)
- Akatemian henkilökunnalle järjestetään vuosittain koulutusta ja tietoiskuja aiheesta
- Ansiot ja pätevyys -osion soveltaminen eri hauissa

Vastuullisen tutkijanarvioinnin verkostot

- ERA Action 3: Reforming the assessment system for research, researchers, and institutions (SA ja OKM)
- Science Europe: Research Culture & Open Science
- CoARA Working groups
 - Improving practices in the assessment of research proposals
 - Multilingualism and language biases in research assessment
- CoARA National chapter FI
- Vastuullisen tutkijanarvioinnin ohjausryhmä
- Finn-ARMA ja Julkaisufoorumi

Visio 2030

Rohkeaa tiedettä Suomen ja maailman parhaaksi

Työyhteisönä innostumme
ja kehitymme
yhdessä

**Korkeatasoinen
osaaminen vahvistuu
ja vaikuttaa**

**Tiede
uudistuu ja
uudistaa**

Toiminta-ajatus

Avaamme
uusia väyliä
korkealaatuiseen,
vastuulliseen ja
vaikuttavaan
tutkimukseen

Organisaatiomme
on ajanmukainen

**Syntyy
tieteellisiä
läpimurtoja ja
ratkaisuja
yhteiskunnan
hyväksi**

Kehitämme
toiminta-
tapojamme

Arvot

- Avoimuus
- Läpinäkyvyys
- Luotettavuus
- Tasa-arvo
- Yhdenvertaisuus

Suomen Akatemia

LÖYDÄT MEIDÄT TÄÄLTÄ

 www.aka.fi

 [LinkedIn](#)

 [YouTube](#)

 [Facebook](#)

 www.tietysti.fi

Suomen Akatemia

Hakaniemenranta 6
PL 131
00531 Helsinki

Vaihde: 029 533 5000
Kirjaamo: 029 533 5100
Sähköposti: kirjaamo@aka.fi

Suomen Akatemia